

Raadsvoorstel en besluitnota

Onderwerp

Hertelling van de stemmen uitgebracht voor de gemeenteraadsverkiezingen 21 maart 2018.

Gevraagd besluit

Te besluiten tot hertelling van de stemmen uitgebracht voor de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018 en de burgemeester te verzoeken deze hertelling te organiseren.

Kernverhaal

Op 23 maart heeft het Centraal Stembureau de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen definitief vastgesteld. In de proces-verbalen zijn door het Centraal Stembureau geen ernstige onrechtmatigheden gevonden die aanleiding gaven voor een hertelling. Tegen het besluit van het Centraal Stembureau is geen beroep mogelijk. Een verzoek om hertelling aan de zittende gemeenteraad is wel mogelijk. Het verzoek om hertelling is ingediend door lijsttrekker mevrouw Judith Raa van de Partij voor de Dieren.

Aanleiding voor het verzoek is dat bij de toedeling van de laatste restzetel er slechts één stem verschil is tussen de PvdD en ROSA.

Aanleiding

Het bijgevoegde verzoek van mevrouw Raa is de aanleiding voor dit raadsvoorstel.

Beoogd resultaat

Duidelijkheid over de juistheid van de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen.

Kader

Het kader is de Kieswet.

Na de bekendmaking van de uitslag door het centraal stembureau kan ook de gemeenteraad in het kader van het geloofsbrievenonderzoek besluiten tot een hertelling. De gemeenteraad kan dit, net als het centraal stembureau, doen als een ernstig vermoeden bestaat dat stembureaus bij het tellen van de stemmen fouten hebben gemaakt die van invloed kunnen zijn op de zetelverdeling. Maar het kan ook om andere redenen. Bijvoorbeeld omdat het vermoeden bestaat dat het centraal stembureau een fout heeft gemaakt in de vaststelling van de uitslag of ten onrechte heeft afgezien van hertelling. De hertelling vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de gemeenteraad, maar verder is de procedure grotendeels hetzelfde als na een besluit van het gemeentelijk centraal stembureau om stemmen te hertellen.

De gemeenteraad heeft een ruimere bevoegdheid om te besluiten tot een hertelling dan het centraal stembureau. De reden daarvoor is dat het vertegenwoordigend orgaan het eindoordeel heeft over een verkiezing als geheel. In veel andere landen is dat eindoordeel in handen gelegd van een onafhankelijke rechterlijke instantie. In Nederland beoordeelt de gemeenteraad of het centraal stembureau de uitslag goed heeft vastgesteld en op basis daarvan de juiste kandidaten benoemd heeft verklaard. De gedachte hierachter is dat er ook controle nodig is op een onafhankelijk orgaan als het centraal stembureau en dat het vertegenwoordigend orgaan – aan de hand van formele criteria – zelf bepaalt wie het als lid toelaat.

Zie ook circulaire-hertellingen-gemeenteraadsverkiezingen-2014.

<https://www.kiesraad.nl/verkiezingen/adviezen-en-publicaties/publicaties/2016/03/staatscourant-e.d/circulaire-hertellingen-gemeenteraadsverkiezingen-2014>

Tevens als bijlage bijgevoegd.

Argumenten en afwegingen

Hoewel het centraal stembureau geen onregelmatigheden heeft vastgesteld en de hertelling een grote klus is, die op korte termijn moet plaatsvinden (in dit geval dient een volledige

hertelling plaats te vinden), is het belangrijk dat twijfel over de juistheid van de verkiezingsuitslag wordt weggenomen c.q. de toedeling van zetels wordt gecorrigeerd als de hertelling daar aanleiding toe geeft.

Draagvlak

De inwoners van Zaanstad zullen hertelling bij twijfel over de juistheid van de zeteltoedeling op prijs stellen.

Aansluiting externe ontwikkelingen

In meerdere gemeenten vinden momenteel hertellingen plaats in vergelijkbare situaties.

Financiële consequenties

Naast de personele ambtelijke inzet zijn de kosten van hertelling ongeveer 6000.--

Juridische consequenties

De hertelling kan leiden tot een verandering in de zetelverdeling. De stappen die dan procedureel dienen te worden gezet staan beschreven in eerdergenoemde circulaire-hertellingen-gemeenteraadsverkiezingen-2014.

Communicatie/ vervolgtraject

Indien de raad instemt met dit voorstel vindt op woensdag 28 maart de hertelling plaats, onder verantwoordelijkheid van de burgemeester. De hertelling is openbaar en dit wordt van te voren bekend gemaakt.

Bij de hertelling is een vertegenwoordiger van de Kiesraad aanwezig als waarnemer. Het streven is om de hertelling in de middag af te ronden, zodat de goedkeuring van de geloofsbrieven in de raadsvergadering van woensdagavond doorgang kan vinden. Ook de formulierenmarkt van dinsdag 27 maart ter voorbereiding hierop gaat door.

Opsteller: Nijman. B.

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Zaanstad,

Besluit tot hertelling van de stemmen uitgebracht voor de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018 en verzoekt de burgemeester deze hertelling te organiseren.

In de vergadering van dinsdag 27 maart 2018.

De griffier,

De voorzitter,

